

Ako dlho sa zapíname na gombíky? :)

Naši dávni predkovia boli estéti a radi sa ozdobovali. K ozdobám vtedy patrili nielen zlaté šperky a drahé kamene, ale veľmi často aj gombík. Možno, že ktosi neskôr azda z núdze, keď stratil sponu, ktorá odev spájala a pridržovala žiadúce záhyby, použil do dierky na tento účel gombík. Možno. Kto by to dnes vedel! V každom prípade sa z ozdoby stalo zapínanie a pri vrtkavosti a nestálosti pani módy zostal gombík verný nášmu odevu vo väčšej či menšej miere dodnes.

K nám sa gombík dostal pravdepodobne až s križiackymi vojnami - a tiež bol najprv ozdobou. Inde však už v stredoveku gombík poznali a používali nielen ako ozdobný, ale už aj ako funkčný prvok. Aj obchod bol už vtedy veľmi živý, pretože v 17., ale najmä v 18. storočí sa k nám z Francúzska dovážalo nielen veľké množstvo lyonského hodvábu, ktorého naša šľachta spotrebovala neuveriteľné množstvo. Na dámske aj pánske odevy. Vtedy k nám však prichádzali už aj módne doplnky, ku ktorým patrili okrem nevyhnutných vejárov aj opasky a gombíky na košele: dokonca vo všetkých vtedy vyrábaných druhoch - hodvábné, strieborné, ale aj cínové a medené. Vidieť, že už vtedy ľudia vedeli, ako a čím sa prikrášliť.

Ozdobnosť a veľkoleposť módy charakterizuje obdobie baroka a rokoka. Na odevy sa však používali gombíky veľmi drobné a veľmi nahusto, takže sa určite nezapínali nijako ľahko. Všimnime si však, akým vývojom zapínanie prešlo: keď sa koncom 15. storočia oddelili dokonca rukávy od živôtikov, pripevňovali sa na pleciah stužkami. Bola to predovšetkým ozdoba, ale už vtedy evidentne funkčná. Je zrejmé, že krajčíri už dávno pred našou érou boli dômyselnými tvorcami rafinovanej ženskej módy. Pravdepodobne už vtedy sa na výrobe ženských šiat podieľali predovšetkým muži, ktorí najlepšie vedia, aký prvok či jeho ozdobný charakter je najpôsobivejší. Svedectvo o tom môžu podať aj odevy z gotického obdobia, ktoré celkom zámerne, zato však čo najpresnejšie sledovali obrys ženského tela.